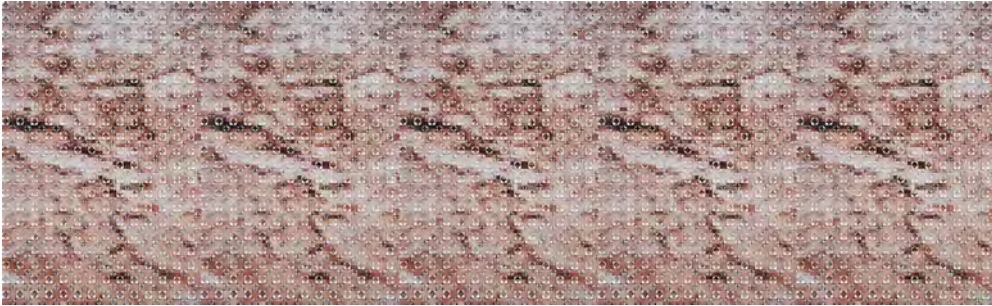

Fransız düşünür Gaston Bachelard der ki; “Ev olmasa, insan dağılmış bir varlık olurdu.” Bu tümcedeki ev kavramıyla, zihnimize farklı imgeler var ederek, ait hissettiğimiz, güvende olduğumuz ve özlem duyduğumuz herhangi bir yeri çağrıştırabiliriz. Zihnimize bu yeri de; yaşamdaki olumsuzluklara karşı kaçtığımız bir sığınak olarak görebiliriz. Bu anlatımla, Banu Çolak’ın *Aklımda Bir Yer* başlıklı sergisindeki; ait hissettiği, özlem duyduğu bir nevi evi gibi gördüğü doğaya dönme çabasıyla ürettiklerini değerlendirmek mümkün olur. Yaşamını üç farklı şehirde; Abu Dhabi, Londra ve

Ankara'da sürdüren Çolak, coğrafyalar arası geçiş süreçlerinde yaşadığı yersizlik halinden kurtulmak amacıyla zihninde var ettiği evine, çalışmalarıyla izleyiciyi davet ediyor. Aklımda Bir Yer başlığı altında üretilen çalışmalar sergi mekanının dikdörtgen formunda bölümlere ayrılarak, bir kurguyu da içinde barındırıyor. Parçadan bütüne doğru sıralanan çalışmalar, bir fidanın toprağa ekildikten sonraki büyüme evresine tanıklık ettiriyor ve bu anı kaydediyor. Art arda dizilerek sergilenen on beş adet üretimin, çeşitli teknik malzeme yapılarıyla var olduğunu görmek mümkün oluyor. Bunlardan biri, mekanın sol giriş kısmında kalan iş. *Çölde Bahçe Kazmak* isimli çalışma, bir bitkinin çöl iklimi koşullarında büyüme umuduna dair gerçekleştirilen bir eylemi canlandırıyor. Çalışma; geometrik formlardan meydana gelen yirmi dört kağıt parçanın oluşturduğu çöl tasvirinin kuş bakışı görünümü. Çolak, sergisinde; yaşadığı ve çalışmalarına devam ettiği Abu Dhabi şehrinin olumsuz etkilerinden biri olan çölleşme ve beraberinde getirdiği kuraklık sonucunda, özlem duyduğu topraklara gitme isteğini umut bahçesi tasvirleriyle anlatıyor. Yine bu Ortadoğu coğrafyasının sosyo-politik yapısını incelediğimizde yaşanan göç sorunlarına karşı iyileştirici bir rol üstleniyor çiçek bahçesiyle donanmış tuvaler. Zamana ve mekana dair bir belirti göstermeyen, imgesel bahçe kurgusu, iç huzura yani meditasyon anına doğru izleyiciye eşlik ediyor. Çolak bu çalışmalarla; hayal ettiği, koşullar gereği ulaşılması zor olan fakat aklından çıkaramadığı bu yerin temsilini taşıyan bahçe formlarındaki doğaya, yani kendisi için özgürlüğe, umut ile ulaşma isteğini arzuluyor ve arzulatıyor.

Resimlerinde; arka planda yer alan doğadaki çiçek formlarının estetize edilmiş görünümü ve ön planda kağıtların kesilerek oluşturulduğu küçük ve büyük ölçekli geometrik semboller görülüyor. Çolak'ın, tuval üzerindeki imgesel bahçe görünümüne uyguladığı kesme, yapıştırma, katlama, birleştirme inşasındaki somut eylemi, *Çölde Bahçe Kazmak* adlı çalışmasında görüldüğü gibi, hayalinde ulaşmak istediği yer olan umut bahçesini var etme çabasıyla eşleşiyor. Bu semboller, meditasyon aracı olarak kullanılan Mandala formlarını andırıyor. Desenlerin her çalışmada tekrar ediyor olması, ruhani ve fiziksel iyileştirmeyi de beraberinde getiriyor ve dinginlik halini yaşıyor. Eckhart Tolle; dinginliğin gerçekte sağlanamayacağını ve bu dünyaya ait olmayan bir şey olduğunu fakat doğanın kişiyi dinginliğe ulaştırabileceğini söyler. Bu düşünce tıpkı Çolak'ın imgesel çiçek desenli çalışmalarındaki gibi, izleyiciyi aklında olan bir yere götürmesini ve bahçeyi inşa etme sürecindeki dinginliğe kavuşma halini anımsatıyor. Aynı zamanda izleyicinin bu çiçek bahçesiyle karşı karşıya gelme anında bir iç huzur yaşaması da hedefleniyor. Yine bu düşünceye eşlik eden sanatçının ahşap baskı işlerinden bahsetmek mümkün. Doğal

bitkisel reçetelerden oluşmuş, ahşap baskı panellerin üzerine işlenen çalışmalar bir imgesel harita görünümü veriyor. olak bu çalışmayla, belki de coğrafyalar arası arada kalmışlığın verdiği aidiyetsizlik hissiyle, yaşadığı coğrafyanın dışında hayal ettiği bir yerin haritasını oluşturuyor. Sanatçı, fiziksel ve ruhani bir iyileşmeyi arzularken doğayı hayal ederek ve doğanın gücünden yararlanarak bir ‘yer’ hayalini mümkün kılmaya alışıyor. Sergi mekanının beyaz boşluğunda yer alan bu üretimler, izleyiciyi adeta hipnotize ederek sonsuz bir döngü ile karşılaştırıyor ve tekrar ediyor. Sanatçının coğrafyalar arasında süren yaşamından bir kaçış noktası olarak var ettiği bu doğa tasvirleri, bir tür ze dönme çabası olarak da okunabilir. Ren Le Senne’nin söylediği gibi; “Acı, ondan yola çıkmamızı gerektiren somut noktadır ve acının karşısında aradığımız da mutluluktan başka bir şey değildir.”

Aklımda Bir Yer, bir yandan bir fidanın büyümesiyle oluşan bahçenin kapladđı alandaki; bireysel arzuları ve hayalleri barındırırken bir yandan da yaşadığımız ekolojik, sosyolojik ve politik değişimin de etkilerini konu alıyor. Bu etkilerden bahsedecek olursak; teknolojinin gelişimiyle doğal kaynakların sınırsız kullanımı, radyoaktif atıklar, böcek ilaçları, kurşun atıkları, kentteki gürültü yoğunluğu, biriken p tesisleri, orman yangınları, ırklık ve cinsiyet ayrımcılığı, zorunlu gler... olak’ın çalışmaları, doğaya kaçma arzusunun artık toplumsal bir ihtiyaca dönüşmesini işaret ediyor bize. *Aklımda Bir Yer*, bir nefes alma alanı yaratarak, öz olana yani insanın kendisine, ait hissettiği yere ve doğal olana ulaşmayı konu alıyor. Aynı zamanda, bireysel bir ihtiyaca cevap verirken toplumsallığını da koruyor. ‘Bir başka dünyada yaşamak mümkün m?’ sorusunun cevabını olak’ın hayal ettiği umut bahçesinde bulmak mümkün oluyor.